

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.3.17.2014.KK

**Pani
Anna Zieniewicz
p.o. Dyrektor
Centrum Administracyjnego Obsługi
Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych
im. Janusza Korczaka w Krasnem**

**Krasne 3
16-060 Zabłudów**

Na podstawie art. 122 i 122a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 ze zm.), zwanej dalej ustawą, w dniach 26-28 listopada 2014 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku: Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – inspektor wojewódzki (leg. sł. nr 15/2010) oraz Małgorzata Osipowicz – starszy inspektor wojewódzki (leg. sł. nr 33/2014), na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2014, znak PS.I.431.3.17.2014.KK, z dnia 17 listopada 2014 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, przeprowadzili kontrolę w Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem, Krasne 2, 16-060 Zabłudów w zakresie organizacji i funkcjonowania placówki opiekuńczo-wychowawczej od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Kontrolujący wpisali się do książki kontroli pod poz. 65.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała pani Anna Zieniewicz – p.o. Dyrektor Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem.

Dom Dziecka Nr 2 w Krasnem, Krasne 2, 16-060 Zabłudów, funkcjonuje w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem, od 1 stycznia 2013 r. jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjno-interwencyjnego, w której może przebywać 14 dzieci, zgodnie z decyzją Wojewody Podlaskiego z dnia 27 grudnia 2012 r., znak PS-I.9423.23.2012.MO. Przekształcenie z dniem 1 stycznia 2013 r. Domu Dziecka w Krasnem w Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem nastąpiło na podstawie uchwały Nr XXIV/193/2012 Rady Powiatu Białostockiego w sprawie przekształcenia Domu Dziecka w Krasnem w Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem. W ramach Centrum funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze: Dom Dziecka Nr 1 w Krasnem, Krasne 3, 16-060 Zabłudów oraz Dom Dziecka Nr 2 w Krasnem, Krasne 2, 16-060 Zabłudów.

P.o. Dyrektor Centrum kieruje placówką przy pomocy wyznaczonego wychowawcy, tj. Pani Agnieszki Torbicz, zgodnie z art. 97 ust. 2 ustawy oraz § 5 ust. 2 statutu Centrum, stanowiącego załącznik do ww. uchwały.

W placówce, zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem, prowadzona jest ewidencja dzieci, w której w dniu kontroli figurowało 14 dzieci.

W Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem umieszczono 14 dzieci w wieku od 3 do 17 lat. Dzieci poniżej 10 roku życia przebywają w placówce ze starszym rodzeństwem, tj. zgodnie z art. 95 ust. 2 ww. ustawy. W dniu kontroli z placówki obecnych było 14 dzieci, z czego 11 uczęszczało do szkoły.

W placówce określono „*Sposób przyjmowania wychowanków do Domu Dziecka Nr 2 działającego w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem*”.

Akta kontroli str. 126

W toku postępowania kontrolnego stwierdzono, że placówka funkcjonuje w budynku, który spełnia warunki określone w § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia, z wyjątkiem łazienki usytuowanej na parterze budynku. Znajdują się w niej dwie toalety, oddzielone ściankami działowymi zasłaniane kotarą, co zdaniem kontrolujących uniemożliwia korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność, jest niezgodne z zasadami higieny i narusza § 18 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.

P.o. Dyrektor Centrum oraz osoby pracujące na dzień kontroli z dziećmi, przebywającymi w Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem, posiadają kwalifikacje, określone w art. 97 i art. 98 ww. ustawy.

Akta kontroli str. 128-132

W trakcie kontroli ustalono, iż Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem realizuje zadania, określone w art. 93 ust. 4 ustawy i § 18 ust. 1 rozporządzenia. Placówka zapewnia dzieciom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja ich niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, edukacyjne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne.

Akta kontroli str. 148-152

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia dziecku umieszczonemu w placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewnia się kwotę pieniężną do własnego dysponowania („*kieszonkowe*”). Wysokość tej kwoty jest nie niższa niż 1% i nie wyższa niż 8% kwoty odpowiadającej kwocie, o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy i jest ustalana co miesiąc przez dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej. Kwotę pieniężną do własnego dysponowania zapewnia się umieszczonemu w placówce dziecku od 5 roku życia i jej minimalna wysokość nie podlega wstrzymaniu, ani żadnym potrąceniom. Od dnia 01.02.2014 r. w placówce obowiązuje *Regulamin przyznawania tzw. „kieszonkowego” wychowankom Domu Dziecka Nr 2, działającego przy Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem*.

W dniu kontroli „*kieszonkowe*” przysługiwało 11 dzieciom przebywającym w placówce. W trakcie kontroli sprawdzono listy wypłat kwoty pieniężnej do własnego dysponowania w 2014 r. („*Listy plac*”), z których wynika, że nie wszystkie dzieci umieszczone w Domu Dziecka Nr 2 otrzymywały „*kieszonkowe*”. Z przedłożonych do kontroli list wypłat wynika, że w lipcu 2014 r. „*kieszonkowego*” nie wypłacono 3 dzieciom, w sierpniu 2014 r. – 9 dzieciom. W pozostałych miesiącach wszystkie dzieci otrzymywały „*kieszonkowe*” w kwocie zgodnej z obowiązującymi przepisami.

Akta kontroli str. 91-120

Podczas prowadzenia czynności kontrolnych przeanalizowano grafik pracy osób pracujących z dziećmi w listopadzie br. – stwierdzono, że opieka sprawowana nad dziećmi przebywającymi w placówce, w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych (w tym podczas zajęć prowadzonych przez pedagoga) oraz w godzinach nocnych, odpowiada potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć i ustalona jest na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka, zgodnie z § 10 ust. 2 i 3, § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.

Akta kontroli str. 18-32

W trakcie kontroli sprawdzeniu podlegała dokumentacja dwojga dzieci przebywających w placówce.

Akta kontroli str. 34-90

W Domu Dziecka Nr 2 w Krasnem praca z dzieckiem prowadzona jest zgodnie z *planem pomocy dziecku* sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka. Plany opracowywano m. in. na podstawie *diagnozy psychofizycznej*, o której mowa w § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia, sporządzanej przez pedagoga, zgodnie z § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W jednym przypadku plan opracowano we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia. Ponadto wychowawca opracowując plan uwzględnił zdanie dziecka, zgodnie z § 15 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W opracowanych przez wychowawcę planach pomocy dziecku określono cele krótkoterminowe i długoterminowe, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia oraz wyznaczono jeden z czterech celów pracy z dzieckiem wymienionych w § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia opracowany plan jest modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku.

Karty pobytu dzieci umieszczonych w placówce zawierają w szczególności elementy określone w § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia i uzupełniane są nie rzadziej niż co miesiąc, zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia.

Zatrudniony w Centrum pedagog prowadzi wszystkim dzieciom *arkusze badań i obserwacji pedagogicznych*, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

W placówce dzieci są objęte działaniami terapeutycznymi, zarówno indywidualnymi i grupowymi, takimi jak ćwiczenia usprawniające narząd mowy, ćwiczenia relaksacyjne umożliwiające zmniejszenie napięć, ćwiczenia usprawniające motorykę dłoni i rozwijające koordynację wzrokowo-ruchową. Dzieci korzystają również z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach, do których uczęszczają (7 dzieci). W roku szkolnym 2014/2015 uczestniczą w zajęciach wyrównawczych z matematyki i języka polskiego (4 dzieci) i korekcyjno-kompensacyjnych (3 dzieci).

Akta kontroli str. 140

W placówce dzieciom wymagającym udziału w zajęciach specjalistycznych pedagog prowadzi *karty udziału w zajęciach specjalistycznych*, zawierające opis ich przebiegu, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia. W placówce karty prowadzone są dla 11 dzieci.

Placówka podejmuje działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny. W okresie objętym kontrolą 2 dzieci powróciło do rodziny naturalnej.

Pracownicy placówki, w tym wychowawcy, pozostają w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Współpraca z rodziną dziecka polega m. in. na wizytach w miejscu zamieszkania, rozmowach indywidualnych z rodzicami, pomaganiu w kontaktach z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, organizowaniu wsparcia materialnego. Placówka zwraca się do ośrodka pomocy społecznej, organizującego pracę z rodziną o udzielenie informacji o przydzieleniu rodzinie asystenta rodziny. W przypadku, gdy rodzinie został przydzielony asystent rodziny, wychowawca wspólnie z nim prowadzi pracę z dzieckiem, informuje o dłuższych pobytach dziecka w domu rodziców. Placówka umożliwia również kontakt dziecka z rodzicami. Opracowano „*Regulamin urlopowania dzieci z Domu Dziecka Nr 2 przy Centrum Administracyjnym Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. J. Korczaka w Krasnem*” (brak daty przyjęcia/zatwierdzenia Regulaminu). W Regulaminie nie określono, kto może urlopować dziecko. Ponadto Regulamin ustala m. in. zasady urlopowania dziecka powyżej trzynastego roku życia, brak w nim natomiast wytycznych jak postępować w przypadku urlopowania dziecka młodszego – cyt. „*o fakcie urlopowania dziecka powyżej 13 roku życia jest telefonicznie powiadamiany właściwy ośrodek pomocy społecznej, wizyta kontrolna odbywa się nie rzadziej niż raz w tygodniu, utrzymywany jest stały kontakt telefoniczny z osobami urlopującymi dziecko*”.

Akta kontroli str. 122-124

W placówce działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, oceniający sytuację umieszczonego w niej dziecka. Sytuacja dzieci, których dokumenty podlegały analizie, była omawiana na posiedzeniach zespołu, które odbyły się 20.01.2014 r., 07.03.2014 r., 17.06.2014 r., 30.06.2014 r., 10.09.2014 r. Do udziału w posiedzeniach zespołu zapraszani są przedstawiciele sądu (kuratorzy sądowi), powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, ośrodka adopcyjnego, asystenci rodziny. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące, zgodnie z art. 138 ust. 1 ustawy oraz formułuje na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce, który przesyłany jest do sądu, zgodnie z 138 ust. 2 ww. ustawy. W posiedzeniu zespołu 07.03.2014 r., podczas którego omawiana była sytuacja dziecka w wieku poniżej 3 lat, uczestniczyli jedynie pracownicy placówki, co stanowi naruszenie art. 137 ww. ustawy.

Informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną p.o. Dyrektor zgłasza do Ośrodka Adopcyjnego w Białymstoku, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. W okresie

objętym kontrolą jedno dziecko umieszczono w rodzinie przysposabiającej, w stosunku do jednego dziecka przed sądem toczy się postępowanie o uregulowanie jego sytuacji prawnej.

Wykonywanie zadań przez Dom Dziecka Nr 2 w Krasnem w zakresie jej organizacji i funkcjonowania oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

1. Niezapewnienia dzieciom warunków korzystania z toalet w sposób zapewniający intymność i zgodność z warunkami higieny.
2. Niewypłacania kwoty do własnego dysponowania („kieszonkowego”) wszystkim dzieciom,
3. Nieokreślenia w Regulaminie urlopowania osób, z którymi dziecko może utrzymywać osobiste kontakty oraz zasad urlopowania dzieci poniżej 13 roku życia,
4. Niezaproszenia na posiedzenie zespołu, podczas którego omawiano sytuację dziecka w wieku poniżej 3 lat, przedstawicieli ośrodka adopcyjnego i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (w posiedzeniu uczestniczyli wyłącznie pracownicy placówki).

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest w p.o. Dyrektor Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 197d ust. 1 ustawy, zaleca się:

1. Zapewnienie warunków korzystania z toalet w sposób określony w § 18 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia.
2. Zapewnienie wszystkim uprawnionym dzieciom kwoty pieniężnej do własnego dysponowania, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 ww. rozporządzenia.
3. Dokonanie zmian w Regulaminie urlopowania, uwzględniających art. 93 ust. 4 pkt 3 ww. ustawy oraz określenie zasad urlopowania dzieci w każdym wieku.
4. Powoływanie zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, w składzie określonym w art. 137 ww. ustawy.

Na podstawie art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, p.o. Dyrektor Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych im. Janusza Korczaka w Krasnem może zgłosić do Wojewody Podlaskiego zastrzeżenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Katarzyna Mularz
Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Starosta Białostocki